

Valtiovarainvaliokunta
Sivistys- ja tiedejaosto
Eduskunta

Lausuntopyyntö 28.9.2022

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry kiittää mahdollisuudesta lausua Hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023, korkeakouluopetus ja tutkimus (29.40) ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Korkeakoulujen aloituspaikkojen riittävyys, tarve ja alueellinen jakautuminen

Ammattikorkeakoulutusta on laajennettu viime vuosien aikana merkittävästi ja suoritettujen tutkintojen määrää on pyritty kasvattamaan esimerkiksi liittämällä rahoitusmalliin kerroin tavoiteajassa valmistumisesta. Vaikka erikseen sopimalla lisättyihin aloituspaikkoihin on annettu myös rahoitusta, on rahoitus suhteessa opiskelijamääriin laskenut jatkuvasti. Tutkintojen määrän kasvattamisen rinnalla tavoitteena on, että puolella nuoresta ikäluokasta on korkeakoulututkinto vuonna 2030. Tämän tulisi näkyä vahvemmin myös ammattikorkeakoulun aloittaneiden määrässä. Korkeakoulutuksen saavutettavuutta on parannettava esimerkiksi opiskelijavalintoja kehittämällä niin, että todistusvalinnan painotusta vähennetään.

Määrärahan arvioidun käytön sekä määrärahan mitoituksessa huomioon otetuissa muutoksissa on erikseen mainittuna itäisen Suomen korkeakoulujen opiskelupaikat ja tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä opiskelupaikkojen lisääminen vetovoima-aloille itäisen Suomen korkeakouluihin. Aloituspaikkojen kohdentaminen on monisyinen tehtävä, johon vaikuttavat monet toistensa kanssa limittäiset, päällekkäiset ja osittain myös ristiriitaiset periaatteet. SAMOK painottaa, että korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen tärkeimpinä lähtökohtina tulee säilyttää koulutuspoliittiset perusteet sekä koulutukselliset näkökohdat. Koulutustarjonnan on oltava alueellisesti tasapainossa niin, että se huomioi väestökehityksen muutokset ja työvoiman kysynnän. Alueellinen ikäluokakehitys on otettava myös huomioon aloituspaikkoja mietittäessä ja koulutuksen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota alueen elinolosuhteisiin sekä työllistymisen mahdollisuuksiin.

Helsingissä 4.10.2022

Emmi Lainpelto
Puheenjohtaja

Vellu Taskila
Toiminnanjohtaja

Lisätietoja: Koulutuspolitiikan asiantuntija Johanna Fonsell
johanna.fonsell@samok.fi, 050 389 1014